

(1988)

20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ, 1988

[Α. ΛΟΙΖΟΥ, ΠΡ.]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΝΙΚΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΗΛΙΩΤΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ,

Καθ' ου η αίτηση.

(Προσφυγή Αρ. 205/87).

Κυβερνητικά Λαχεία— Ο Περί Λαχείων Νόμος, όπως τροποποιήθηκε από τον Νόμο 24/74, Άρθρο 5—Οι Περί Κυβερνητικών Λαχείων Κανονισμοί 1956 - 1979, Καν. 9—Δεν είναι *ultra vires* της εξουσιοδοτήσεως του νόμου—Η προθεσμία εξαργύρωσης λαχείων με μυστικούς αριθμούς, που κέρδισαν—Καθορίστηκε από τον Διευθυντή Λαχείων με βάση τον Καν. 9—Η σύμφωνα με τον νόμο και τους κανονισμούς άρνηση εκπρόθεσμης πληρωμής δεν υπόκειται στον έλεγχο Διοικητικού Δικαστηρίου *εφ' όσον* δεν έχει καταδειχθεί νομική ή πραγματική πλάνη ή υπέρβαση ή κατάχρηση εξουσίας. 5

Συνταγματικό Δίκαιο—Βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή ταπεινωτική τιμωρία ή μεταχείριση—Σύνταγμα, Άρθρο 8—Δεν έχει σχέση με άρνηση εξαργυρώσεως λαχείων. 10

Συνταγματικό Δίκαιο—Δικαίωμα αναφοράς στις αρχές—Σύνταγμα, Άρθρο 29—Δεν έχει σχέση με άρνηση εξαργυρώσεως λαχείων.

Τα γεγονότα της υπόθεσης αυτής φαίνονται στην απόφαση. 15

Η Αίτηση Ακυρώσεως απορρίπτεται.
Δεν εκδίδεται διαταγή για έξοδα.

* (Note: An English translation of this judgment appears at pp. 827 - 831 post.)

Αναφερόμενες αποφάσεις:

Ιωάννου v. Δημοκρατίας (1983) 3 Α.Α.Δ. 80.

Μηλιώτης v. Δημοκρατίας (1986) 3 Α.Α.Δ. 1341.

Προσφυγή.

- 5 Προσφυγή για την άμεσον τροποποίηση των Κανονισμών οίτινες διέπουν την εξαργύρωση των κουπονιών του Κρατικού Λαχείου διπλής κληρώσεως.

Αιτητής αυτοπροσώπως.

Π. Κληρίδης, για τους καθ' ων η αίτηση.

- 10 Ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου Α. Λοτζου ανέγνωσε την πιο κάτω απόφαση. Με την προσφυγή αυτή ο αιτητής, που τη σύνταξε και χειρίσθη ως το τέλος προσωπικά, ζητά από το Δικαστήριο τις πιο κάτω θεραπείες:

- 15 "Α. Άμεσον τροποποίηση των Κανονισμών οίτινες διέπουν την εξαργύρωση των κουπονιών του Κρατικού Λαχείου διπλής κληρώσεως κατά τρόπον ευθυγραμμιζόμενον προς τα καλώς νοούμενα συμφέροντα, και των δύο συμβαλλομένων μερών, ήτοι της Αρχής του Κρατικού Λαχείου αφ' ενός, και του αιτητού αφ' ετέρου.

- 20 Β. Οι Κανονισμοί είναι καταφανώς ετεροβαρείς, και αντίθετοι προς τους περί φυσικής δικαιοσύνης νόμους, εξωπραγματικοί και συνεπώς ανεφάρμοστοι, και εν τελευταία αναλύσει αποτελούν σατανικήν επινόησιν προς καταδολίευσιν, ουχί μόνον του αιτητού αλλά και όλων των συναδέλφων του, δι' ω και ενδείκνυται ο ενταφιασμός
- 25 τούτων, προς εμπάιδωσιν της τάξεως και αποκατάσταση της δικαιοσύνης."

Ο αιτητής είναι πράκτορας του Κρατικού Λαχείου πάνω

υπό 20 χρόνια. Διαθέτει δε για πώληση λαχεία διπλής
 αλήρωσης από την αρχή της κυκλοφορίας τους, το 1972. Στις
 1) Μαρτίου 1987, παρουσίασε στις αρμόδιες αρχές του
 Κρατικού Λαχείου για εξαργύρωση επτά κουπόνια με
 μυστικούς αριθμούς της κλήρωσης με αριθμό 51/86 που 5
 κέρδιζαν συνολικό ποσό £5.25 σεντ. Επειδή η προθεσμία
 εξαργύρωσης των κουπονιών είχε λήξει, σύμφωνα με τους
 σχετικούς κανονισμούς, στις 5 Ιανουαρίου 1987 η αρμόδια
 αρχή αρνήθηκε να εξαργυρώσει τα κουπόνια που είχε
 παρουσιάσει ο αιτητής. 10

Οι περι Κυβερνητικών Λαχείων Κανονισμοί 1956-1979,
 έχουν εκδοθεί δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 5 του περί
 Λαχείων Νόμου, Κεφ. 74 όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο
 Αρ. 24 του 1974. Η προθεσμία εξαργύρωσης των λαχείων του
 Κρατικού Λαχείου διέπεται από τις διατάξεις του εδαφίου 15
 β) του Κανονισμού 9. Η προθεσμία εξαργύρωσης των
 κουπονιών με τους κερδίζοντες μυστικούς αριθμούς της
 κλήρωσης με αριθμό 51/86 που είχε οριστεί από τον
 Γενικό Λαχείων δυνάμει των διατάξεων του ως άνω
 εδαφίου έληγε στις 5 Ιανουαρίου 1987. Η προθεσμία αυτή 20
 αναγραφόταν και σε ειδικό δελτίο με το οποίο είχαν
 προδιαστεί όλοι οι πράκτορες και πωλητές του Κρατικού
 Λαχείου.

Αν και έχουν εγερθεί και συζητηθεί από την πλευρά καθ'
 των η αίτηση ένας αριθμός προδικαστικών ενστάσεων, 25
 σκοπεύω, μια και ο αιτητής δεν είναι νομικός, να τις
 παραγνωρίσω χωρίς να σημαίνει αυτό ότι τις απορρίπτω και
 να προχωρήσω στην εξέταση της ουσίας της προσφυγής γιατί
 αυτό θα ικανοποιήσει βασικά την απαίτηση του αιτητού και
 ιατ' επέκταση το αίτημα του για δικαιοσύνη. 30

Σε προηγούμενες προσφύγες το Δικαστήριο τούτο είχε την
 ευκαιρία να εξετάσει άλλες πτυχές του Περί Λαχείων Νόμου
 και των Κανονισμών που θεσπίστηκαν δυνάμει των
 διατάξεων αυτού. Στην υπόθεση Άννη Ιωάννου v.
 Δημοκρατίας (1983) 3 Α.Α.Δ. σελ 80 η ολομέλεια του 35

Ανωτάτου Δικαστηρίου επεκύρωσε την πρωτόδικη απόφαση που δημοσιεύτηκε με τον ίδιο τίτλο στο τόμο των αποφάσεων (1982) 3 Α.Α.Δ. 134, βρίσκοντας ότι οι Κανονισμοί 9 και 10 (ήσαν εντός της νομικής εξουσιοδότησης (intra vires) του άρθρου 5 του περί Λαχείων Νόμου. Στην απόφαση του στη υπόθεση του σημερινού αιτητή που δημοσιεύεται σαν *Νίκος Μηλιώτης v. Δημοκρατίας* (1986) 3 Α.Α.Δ. 1341 ο Δικαστής *Στυλιανίδης* απέρριψε την προσφυγή του αιτητή ενάντι στην άρνηση του Καθ' ου η αίτηση να πληρώσει σ' αυτόν την αξία δύο λαχείων που κέρδισαν 70 σεντ και παρουσιάσθησαν μετά την τελευταία ημέρα που καθορίζεται για την πληρωμή των, για τον λόγο ότι η προσφυγή ήταν εκπρόσθεσμη.

Στην προκειμένη περίπτωση ο αιτητής στην γραπτή του αγόρευση προβάλλει τον ισχυρισμό ότι οι Κανονισμοί είναι "καταφανώς ετεροβαρείς και αντίθετοι προς τους περ φυσικής δικαιοσύνης νόμους" και ότι η διοίκηση αρνείται να εκπληρώσει ανειλημμένες έναντι αυτού υποχρεώσεις της και προβάλλεται ακόμα ο ισχυρισμός ότι το κουπόνι με το μυστικό αριθμό που κερδίζει εξαργυρώνεται επί τόπου από το λαχειοπώλη, ότι δηλαδή ο λαχειοπώλης υπέχει υποχρέωση να εξαργυρώσει το κουπόνι.

Αν θα μπορούσε με ένα μέρος των πιο πάνω λόγων να θεωρηθεί ότι αμφισβητείται η εντός της νομικής εξουσιοδότησης του Νόμου (ultra vires) θέσπιση των κανονισμών, το σημείο αυτό έχει αποφασιστεί από την ολομέλεια στην υπόθεση Άννης Ιωάννου v. Δημοκρατίας στην οποία έχω ήδη αναφερθεί, και δεν χρειάζεται άλλη εξέταση. Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι οι περί Κυβερνητικών Λαχείων Κανονισμοί έχουν εκδοθεί δυνάμει εξουσιοδότησης του άρθρου 5 του περί Λαχείων Νόμου και ο καθορισμός της προθεσμίας των 21 ημερών για εξαργύρωση κερδιζόντων κουπονιών με μυστικούς αριθμούς έγινε από τον Διευθυντή Λαχείων δυνάμει των εξουσιών, οι οποίες του παρέχονται από τον Κανονισμόν 9. Η προθεσμία αυτή καθορίστηκε το 1972, όταν αυτό το είδος του λαχείου διπλής κλήρωσης

εισήχθηκε για πρώτη φορά. Οι πράκτορες ή πωλητές του κρατικού λαχείου ουδεμία εξουσιοδότηση ή υποχρέωση έχουν κάτω από τον Νόμο να εξαργυρώνουν λαχεία μετά τη λήξη της προθεσμίας. Επιπρόσθετα, η άρνηση του αρμοδίου οργάνου να πληρώσει μετά τη λήξη της προθεσμίας έγινε με βάση την εξουσιοδότηση που δίδεται από το Νόμο και τους Κανονισμούς και σαν τέτοια δεν υπόκειται στον έλεγχο του Δικαστηρίου.

5

Εξάλου ο νομικός λόγος τον οποίο εγείρει ο αιτητής ότι οι σχετικοί Κανονισμοί στους οποίους έχω αναφερθεί είναι αντίθετοι με τα άρθρα 8 και 29 του Συντάγματος δεν ευσταθεί.

10

Το Άρθρο 8 του Συντάγματος προβλέπει ότι " ουδείς υποβάλλεται εις βασανιστήρια ή εις απάνθρωπη ή ταπεινωτική τιμωρία ή μεταχείριση". Οσονδήποτε ευρεία ερμηνεία δοθεί στην διάταξη αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει οιαδήποτε σχέση με την άρνηση εξαργύρωσης εκπροθέσμων λαχείων, μόνο σαν ρητορικό σχήμα θα μπορούσε να εξεταστεί η αξία του.

15

Το δέ Άρθρο 29 καμμιά σχέση δεν μπορεί να έχει με το παράπονο του αιτητή, γιατί αυτό αναφέρεται στο δικαίωμα του πολίτη να αναφέρεται στις αρμόδιες αρχές να "υποβάλλει εγγράφους αιτήσεις ή παράπονα και να απαιτεί όπως επιληφθούν και αποφασίσουν το γρηγορότερο" τα εγυριόμενα.

20

Για όλους τους πιο λόγους η προσφυγή του αιτητή απορρίπτεται. Λαμβάνοντας όμως υπόψη τις προσωπικές του συνθήκες που περιγράφονται στην υπόθεση του που έχει ήδη δημοσιευθεί στο τόμο (1986) 3 Α.Α.Δ. 1341 στη σελ. 1352, δεν κάμνω οιαδήποτε διαταγή ως προς τα έξοδα.

25

*Προσφυγή απορρίπτεται
χωρίς διαταγή για έξοδα.*

30